

**Nr 263.**

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium); given Stockholms slott den 12 augusti 1914.*

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium).

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

**GUSTAF.**

*Berndt Hasselrot.*

## **Förslag**

till

**Lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium).**

Häri genom förordnas som följer:

### 1 §.

Har i främmande europeisk stat till följd av krig eller krigsfara förordnats om anstånd med betalning av gäld (moratorium), eller befinner sig Sverige i krig eller i krigsfara, äge Konungen, om riksdagen ej är samlad, att, efter samråd med de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret, förordna om sådant anstånd, där så prövas oundgängligen nödigt. Föranledes detta av anstånd i främmande stat, vilket blott avser gäld, som på visst sätt uppkommit, må det icke omfatta annan än sålunda bestämd gäld.

Förordnas om anstånd, äge Konungen jämväl besluta anstånd med betalning av offentliga avgifter, vilka icke kunna för gäld anses.

### 2 §.

Av Konungen utfärdat förordnande om anstånd skall, där det ej tidigare upphävt och ej heller eljest tiden för dess giltighet redan gått till ända, upphöra att lända till efterrättelse, då sex veckor förflutit från nästa riksdags början.

### 3 §.

I samband med förordnande om anstånd äge Konungen jämväl utfärda de föreskrifter, som i följd av anståndet må anses nödiga, dels rörande inskränkningar i borgenärs rätt att hos domstol, överexekutor och utmätningsman utsöka sin fordran, att söka att gäldenärs egendom

avträdes till konkurs samt att i övrigt göra gällande rättsliga verkningar av dröjsmål i avseende å betalningen, dels ock rörande uppskov med försäljning av utmätt eller konkursbo tillhörig egendom.

Under den tid anstånd med växels betalning åtnjutes, må växeln icke till betalning uppvisas eller för bristande betalning protesteras.

Är enligt lag eller författning borgenärs rätt beroende därav, att talan anhängiggöres eller annan åtgärd vidtages inom viss tid, och kan på grund av vad ovan stadgas sådan åtgärd icke företagas, vare borgenärens rätt förvarad, där vad sålunda icke kunnat fullgöras varder fullgjort inom en kalendermånad efter det hindret för åtgärdens vidtagande upphörde; dock att vad växelrättens bevarande angår, gäller vad i 92 § växellagen sägs.

#### 4 §.

Å gäld, för vilken ränta ej är utfäst, men viss förfallodag är föreskriven, beräknas under den tid, anstånd med gäldens betalning åtnjutes, ränta efter den räntefot, Konungen vid förordnandet om anståndet bestämmer.

---

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför  
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den  
5 augusti 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,  
Statsråden: HASSELROT,  
VON SYDOW,  
friherre BECK-FRIIS,  
STENBERG,  
LINNÉR,  
MÖRCKE,  
VENNERSTEN,  
WESTMAN,  
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Hasselrot anförde:

»I underdånig skrivelse den 15 sistlidne juni hemställde fullmäktige i riksbanken, att, då det syntes fullmäktige vara angeläget att snarast möjligt sådan lag fastställdes, att vid förefallande behov möjlighet funnes för Kungl. Maj:t att förordna om anstånd med betalning av gäld här i landet (moratorium), Kungl. Maj:t ville om möjligt redan till nu pågående riksdag avlämna proposition i ämnet. Fullmäktige vidfogade skrivelsen ett förslag till sådan lag, vilket förslag var av följande lydelse:

**'Lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld.**

Har i främmande europeisk stat till följd av krig förordnats om anstånd med betalning av gäld (moratorium), eller har Sverige kommit

i krig, äge Konungen, om riksdag ej är samlad, efter samråd med de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret, att, där så prövas oundgängligen nödigt, här i riket förordna om sådant anstånd. Föranledes detta av anstånd i främmande stat, vilket blott avser gäld, som på visst sätt uppkommit, må det icke omfatta annan än sålunda bestämd gäld.

Av Konungen utfärdat förordnande om anstånd skall, där det ej tidigare upphävts och ej heller eljest tiden för dess giltighet redan gått till ända, upphöra att lända till efterrättelse, om ej Konungen inom femton dagar efter nästa riksdags början för riksdagen framlägger förslag i ämnet, samt lag däri bliver i anledning av förslaget stiftad.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.'

---

Under den allmänna och svåra kris, vari Europa för närvarande befinner sig, har behovet av moratorium framträtt synnerligen starkt. Detta gäller ej blott om de länder, som befinna sig i krig, utan jämväl om andra länder, vilka med de förra hava viktiga ekonomiska förbindelser. I ett flertal europeiska stater hava förordnanden om moratorium också redan blivit utfärdade. I fråga om dessas omfattning hava ännu icke fullt tillförlitliga upplysningar kunnat inhämtas. Så mycket synes dock uppenbart, att de i detta hänseende äro av mycket olika natur. Erfarenheterna från 1912—1913 års Balkankrig visa också, att det under olika förhållanden kan vara lämpligt att giva moratorierna olika utsträckning.

Vad vårt land angår, har det redan visat sig nödvändigt att vidtaga åtgärder i ifrågavarande avseende. En lag om anstånd med betalning av gäld, som redan är förfallen eller som förfaller under tiden till den 7 nästkommande september, har sålunda i anledning av inom riksdagen väckta motioner redan antagits. Förhållandena i Europa efter nämnda dag kunna emellertid lätteligen förbliva sådana, att förordnanden om fortsatta moratorier visa sig oundgängligen nödvändiga. Det synes därför lämpligt att nu omedelbart upptaga det förslag, som fullmäktige i riksbanken väckt. Därmed skulle under tider, då riksdagen ej är samlad, åt Kungl. Maj:t överlämnas rätt att förordna om moratorium. Det förtjänar härvid måhända erinras därom, att en motsvarande befogen-

het i flera europeiska stater föreligger redan på grund av där gällande bestämmelser om provisorisk lagstiftning.

Nu ifrågavarande lag avser likaledes endast provisorisk lagstiftning på området. Som av riksbanksfullmäktiges förslag framgår, skulle ett av Kungl. Maj:t utfärdat förordnande om moratorium upphöra att lända till efter rättelse, om ej Kungl. Maj:t inom femton dagar efter nästa riksdags början för riksdagen framlägger förslag i ämnet samt lag däri bliver i anledning av förslaget stiftad.

Enligt riksbanksfullmäktiges förslag skulle vidare Kungl. Maj:t äga att åt moratoriet giva den omfattning, som finnes lämplig, både ifråga om tiden för moratoriet och ifråga om den gäld, som därav skulle träffas. I sistnämnda hänseende är begränsning gjord blott för de fall, då det svenska moratoriet föranledes av utländskt moratorium. I sådana fall får moratoriet icke avse andra slag av gäld än sådana, som omfattas av det utländska moratoriet.

Riksbanksfullmäktiges förslag har jag ansett kunna läggas till grund för lagstiftning i förevarande ämne. Endast i ett par hänseenden hava sakliga ändringar funnits erforderliga.

Då det under den nuvarande europeiska krisen visat sig, att redan vid hotande krigsfara moratorium blivit nödvändigt, hava i förslaget de tillägg gjorts, att ett utländskt redan av krigsfara föranlett moratorium berättigar Kungl. Maj:t till utfärdande av svenskt moratorium, samt att ej blott då Sverige råkat i krig utan även då landet blott befinner sig i krigsfara, Kungl. Maj:t får nyssnämnda befogenhet.

Vidare torde det vara lämpligt att införa uttrycklig bestämmelse därom, att ifråga om gäld, som träffas av moratorium, inställande av vissa rättsliga åtgärder skall äga rum. Av naturliga skäl bör även försäljning av utmätt eller konkursbo tillhörig egendom inhiberas. I nu nämnda hänseenden har jag funnit lämpligast att ansluta mig till den av riksdagen antagna lagen om moratorium.

Slutligen hava de av riksbanksfullmäktige föreslagna bestämmelserna rörande den tidpunkt, vid vilken ett av Kungl. Maj:t utfärdat förordnande om moratorium upphör att gälla, i vissa avseenden förtydligats.»

Föredragande departementschefen hemställde härefter, att lagrådets utlåtande måtte för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas över bifogade, i enlighet med ovan angivna grunder avfattade förslag till *lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium)*.

Till denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:  
*Hjalmar Nyman.*

---

## Förslag

till

**Lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium).**

### 1 §.

Har i främmande europeisk stat till följd av krig eller krigsfara förordnats om anstånd med betalning av gäld (moratorium), eller befinner sig Sverige i krig eller i krigsfara, äge Konungen, om riksdagen ej är samlad, att, efter samråd med de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret, förordna om sådant anstånd, där så prövas oundgängligen nödigt. Föranledes detta av anstånd i främmande stat, vilket blott avser gäld, som på visst sätt uppkommit, må det icke omfatta annan än sålunda bestämd gäld.

### 2 §.

Av Konungen utfärdat förordnande om anstånd skall, där det ej tidigare upphävts och ej heller eljest tiden för dess giltighet redan gått till ända, upphöra att lända till efterrättelse, om ej Konungen inom femton dagar efter nästa riksdags början för riksdagen framlägger förslag i ämnet. Varder förslag, som nu nämnts, framlagt, upphör förordnandet att gälla, så snart lag, som i anledning av förslaget stiftats, trätt i kraft eller, om sådan lag icke kommer till stånd, kungörelse härom blivit av Konungen utfärdad.

### 3 §.

Besluter Konungen anstånd, må gäld, som med anståndet avses, icke under anståndstiden vare sig genom stämning till domstol eller hos



överexekutor eller utmätningsman utsökas; dock att där talan om betalning redan är anhängiggjord vid domstol eller hos överexekutor, den talan må utan hinder av vad sålunda stadgats vinna prövning. Ej heller äge borgenär under anståndstiden å sådan gäld grunda ansökan om gäldenärs försättande i konkurs.

Har vid anståndstidens början utmätning skett eller gäldenärs bo till konkurs avträtts, må under anståndstiden egendomen ej försäljas i andra fall än i 40 § utsökningslagen och 48 § konkurslagen sägs.

Under den tid anstånd med växels betalning åtnjutes, må växeln icke till betalning uppvisas eller för bristande betalning protesteras.

Är enligt lag eller författning borgenärs rätt beroende därav, att talan anhängiggöres eller annan åtgärd vidtages inom viss tid, och kan på grund av vad ovan stadgas sådan åtgärd icke företagas, vare borgenärens rätt förvarad, där han fullgör vad föreskrivet är inom en kalendermånad efter anståndstidens utgång eller i fråga om växels uppvisning till betalning eller växelprotest sist å andra söckendagen, efter det anståndet med växelns betalning tilländagick.

Denna lag träder i kraft genast efter utfärdandet.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen  
den 6 augusti 1914.*

Närvarande:

Justitierådet THOMASSON,  
Regeringsrådet THULIN,  
Justitieråden DYBERG,  
friherre LEIJONHUFVUD.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementensärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 5 augusti 1914, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det ändamål, § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas över upprättat förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium).

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av professorn Thore Engströmer.

*Lagrådet yttrade:*

1 §.

Uppenbart är, att med hänsyn till olika slag av gäld verkningarna för de borgenärer, som med anledning av ett moratoriums utfärdande icke kunna utfå sina fordringar, ställa sig helt olika. Olägenheten att icke kunna utkräva fordringar motväges helt visst ofta av det beviljade anståndet att betala egna skulder. Men i många fall kan omöjligheten att utkräva sin fordran försätta borgenären i svårigheter att finna utväg till de nödvändigaste levnadsbehovens tillfredsställande. Detta gäller t. ex. ofta i fråga om barnuppfostringsbidrag och vissa andra av familje-

rättsliga förhållanden beroende underhållsbidrag, ersättningsbelopp till skadade arbetare m. m. Om än vid ett moratorium av synnerligen kort varaktighet man kan undvara särskilda bestämmelser om gäld av dylik beskaffenhet, lärer så ej kunna ske, där moratorier av längre varaktighet ifrågakomma. Att i lagen införa inskränkningar i Konungens befogenhet i syfte att undantaga gäld av visst slag torde dock icke vara lämpligt, men har lagrådet emellertid velat med hänsyn till kommande förordnanden om betalningsanstånd fästa uppmärksamheten å förhållandet.

Enligt den under gårdagen utfärdade lagen om anstånd med betalning av gäld skall anståndet omfatta jämväl vissa offentliga avgifter. Det är tänkbart att även andra dylika avgifter, exempelvis revisions-skillingar, böra inbegripas under ett moratorium, som finnes vara av nöden. Sådana avgifter lära emellertid icke kunna betraktas såsom gäld. För att undanröja all tvekan, att ett förordnande av moratorium må omfatta dylika avgifter, synes uttrycklig bestämmelse därutinnan böra givas i lagen.

## 2 §.

Med den avfattning ifrågavarande paragraf erhållit har lämnats Konungen möjlighet att, för den händelse riksdagen ändrar av Konungen framlagt förslag till lag om anstånd, hålla det provisoriska förordnandet vid makt längre än som vederbör. En sådan möjlighet skulle förebyggas och en enklare regel vinnas, därest paragrafens bestämmelser utbyttes mot föreskrift, att av Konungen jämlikt 1 § utfärdat förordnande skall, där det ej tidigare upphävts och ej heller eljets tiden för dess giltighet redan gått till ända, upphöra att lända till efterrättelse, då viss tid, exempelvis sex veckor, förflutit från nästa riksdags början.

## 3 §.

Det torde vara klart att, där anstånd med gälds betalning beviljats, borgenären bör vara underkastad inskränkningar jämväl ifråga om användande av de medel, som eljest stå honom till buds för fastställande och utfående av hans fordran. I 3 § äro därutinnan givna åtskilliga bestämmelser. Lagrådet har vid granskningen icke kunnat undgå finna, att desamma i vissa hänseenden icke äro tillfredsställande och att å andra sidan åtskilliga förhållanden icke beaktats, vilka vid en fullständig reglering borde vinna sin lösning. Det kan ifrågasättas, huruvida icke lämpligast vore, att låta Konungen i samband med

moratoriums utfärdande meddela de föreskrifter i omförmälta hänseenden, vilka finnas erforderliga. Det må ej förbises, att vid en sådan anordning kunde de erfarenheter, som man kan vinna under den nu utfärdade moratorielagens giltighetstid, lämna en ledning, som å detta lagstiftningsområde skulle vara av värde. Man kunde ock på sådant sätt få fram de ganska speciella bestämmelser om t. ex. tider för utfärdande av nya kungörelser i anledning av uppskjutna exekutiva försäljningar, vilka helt visst bliva erforderliga men svårigen kunna i lagen upptagas.

Skulle det ej anses lämpligt att överlämna samtliga bestämmelserna åt Konungens förordnande, torde i varje fall så böra ske i fråga om de föreskrifter, som avses i andra stycket av förevarande paragraf. Den utsträckning, vari försäljning av utmätt eller konkursbo tillhörig egendom bör uppskjutas, är tydligen beroende av själva moratoriets omfattning. Avgörandet bör i varje särskilt fall träffas under noggrann hänsyn såväl till de borgenärer, vilka påkallat exekutionen, som till möjligheterna att under moratorietiden verkställa försäljning på icke alltför ogynnsamma villkor.

Mot de föreslagna föreskrifterna vill lagrådet i övrigt erinra, att förbudet att genom stämning till domstol utsöka fordran, som avses i moratoriet, icke lämpligen torde böra upprätthållas i fråga om skadestånd på grund av brottslig handling. Följden av stadgandet skulle bliva att om åklagaren åtalade brottet, där det lydde under allmänt åtal, målsägaren icke finge sitt skadeståndsyrcande prövat i målet. Hade målsägaren att själv utföra ansvarstalan, nödgades han uppskjuta med sådan talans anställande till moratorietidens utgång eller ock föra särskilda rättegångar om ansvar och om skadestånd.

Förslagets bestämmelse att en borgenär icke under anståndstiden äger å gäld, som med anståndet avses, grunda ansökan om gäldenärs försättande i konkurs, lärer böra så tolkas, att borgenären icke såsom innehavare av den så beskaffade fordringen skulle äga att under ifrågakomna tid begära gäldenärens försättande i konkurs. En dylik regel synes näppeligen kunna godkännas.

Flertalet av de grunder, som kunna av en borgenär åberopas till stöd för konkursansökning, bero på omständigheter, som icke stå i samband med ett utfärdat moratorium. Ofta förutsättas åtgärder av gäldenären, som innebära svikligt förfarande eller åtminstone närma sig sådant. Mången gång skulle förbudet medföra betydande rättsförluster för borgenären. Även må framhållas, att, då moratoriet avser endast gäld, som förfaller före moratorietidens utgång, men konkursansökan i vissa fall

kan göras av en innehavare av ej förfallen fordran, en borgenär, som innehar en först efter moratorietidens utgång förfallande fordran, skulle komma i gynnsammare ställning än den, mot vilken förbudet vore verkamt. Från nu angivna synpunkter torde förbudet icke böra omfattas de i 2 § konkurslagen upptagna fall eller den sist i 3 § samma lag omförmälta konkursanledning.

Enligt 35 § inteckningsförordningen äger innehavare av gemensam inteckning att, där någon av de intecknade egendomarna skall på begäran av annan än inteckningshavaren särskilt säljas i den ordning utsökningslagen bestämmer, för utrönande huruvida brist kan uppstå, som skall falla egendomen till last, inom viss tid framställa yrkande om försäljning jämväl av de övriga egendomarna. Detta yrkande skall göras i samma ordning som lagsökning. Enligt första stycket av förevarande paragraf skulle sådant yrkande följaktligen icke under anståndstiden kunna framställas, om den gemensamma inteckningen träffas av moratoriet. Då innehavaren av inteckningen icke bör betagas möjlighet att göra dylikt yrkande, torde från förbudet mot lagsökning böra göras undantag för ifrågavarande fall.

Stadgandena i fjärde stycket av förevarande paragraf äro, så vitt de avse att för en borgenär skydda den rätt, som grundas å växel, icke överensstämmande med föreskrifterna i 92 § växellagen. Då en avvikelse från de sistnämnda icke lärer böra äga rum, torde en ändring i förslaget i denna del böra vidtagas.

Ett spørsmål, som påkallar uppmärksamhet, är i vad mån innehavare av fordran, för vilken ränta ej är utfäst men viss förfallotid är föreskriven, är berättigad till ränta under anståndstiden. Av särskild betydelse härutinnan äro de å växel grundade fordringarna. Vilken ståndpunkt lagförslaget i denna del intager, synes kunna bliva föremål för olika meningar. Frågan är emellertid av den praktiska vikt att tydliga bestämmelser böra givas, därvid enligt lagrådets mening ränta från förfallodagen bör räknas fordringsägaren till godo.

Ur protokollet:

*Erik Ölander.*

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 augusti 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,  
Statsråden: HASSELROT,  
VON SYDOW,  
friherre BECK-FRIIS,  
STENBERG,  
LINNÉR,  
MÖRCKE,  
VENNERSTEN,  
WESTMAN,  
BROSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Hasselrot anmälde lagrådets utlåtande över det genom Kungl. Maj:ts beslut den 5 i denna månad till lagrådet remitterade förslag till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium).

Efter att hava redogjort för utlåtandets innehåll yttrade föredragande departementschefen:

»I anledning av de från lagrådets sida gjorda erinringar, vilka samtliga synts mig vara av beskaffenhet att böra i huvudsak iakttagas, har förslaget blivit inom justitiedepartementet ånyo översett.

Den vid 1 § framställda anmärkningen har på det sätt beaktats, att till paragrafen fogats ett nytt stycke med föreskrift därom att, om Kungl. Maj:t med stöd av bestämmelserna i första stycket utfärdat för-

ordnande om anstånd med betalning av gäld, Kungl. Maj:t jämväl äger besluta, att anstånd skall åtnjutas med betalning av offentliga avgifter, som ej kunna för gäld anses. Uppenbart är, att Kungl. Maj:t därvid äger att i varje särskilt fall pröva den omfattning, vari behovet av anstånd i detta hänseende gör sig kännbart.

I 2 § har i överensstämmelse med lagrådets hemställan föreskrivits, att ett av Kungl. Maj:t utfärdat förordnande om anstånd skall, där det ej tidigare upphäfts och ej heller eljest tiden för dess giltighet redan gått till ända, upphöra att lända till efterrättelse, då sex veckor förflutit från nästa riksdags början.

På sätt lagrådet vid 3 § hemställt har ett uttryckligt stadgande därom, att ränta å gäld, för vilken ränta ej är utfäst, men viss förfallodag bestämd, skall under anståndstiden beräknas. Det synes emellertid icke lämpligt att i förevarande lag införa bestämmelse om den räntefot, efter vilken nämnda ränta skall beräknas. Lagen omspanner alltför olikartade förhållanden för att en redan nu gjord fixering av denna räntefot icke skulle kunna komma att framdeles visa sig otillfredsställande. Det har därför föreslagits, att Kungl. Maj:t skulle äga att vid beslutet om anstånd jämväl bestämma nämnda räntefot. Av redaktionella skäl hava ifrågavarande bestämmelser upptagits i en särskild paragraf.

Lagrådets anmärkning om bristen på överensstämmelse mellan det i slutet av 3 § föreslagna stadgandet och 92 § växellagen har iakttagits genom en modifiering av förstnämnda stadgande.

Vad lagrådet i övrigt anfört mot 3 § har föranlett den ändringen i paragrafen, att det överlämnats åt Kungl. Maj:t att i samband med förordnande om anstånd meddela föreskrifter om omfattningen av de verkningar, som i de i paragrafen omförmälda hänseenden skola inträda i följd av anståndet. Härigenom vinnes, på sätt lagrådet anfört, den fördelen, att dessa föreskrifter nära kunna anpassas efter den utsträckning, som i varje särskilt fall gives åt anståndet. Gäller ett anstånd blott för en kort tid eller för vissa slag av gäld, kan det tydligen ofta vara synnerligen lämpligt att avsevärt begränsa ifrågavarande verkningar. Därigenom, att det överlämnas åt Kungl. Maj:t att träffa bestämmelser i detta avseende, kommer det också att vila på Kungl. Maj:t att i varje särskilt fall taga behörig hänsyn till de punkter, där lagrådet uttryckligen sagt sig anse begränsningar vara av nöden.

Slutligen har ett tillägg fogats till bestämmelserna om de inskränkningar, som på grund av ett betalningsanstånd kunna ifrågakomma i borgenärs möjlighet att använda de medel, som stå honom till

buds för fastställande och utfående av hans fordran. Det kan nämligen visa sig erforderligt att i samband med dylikt anstånd lämna föreskrifter om borgenärs befogenhet att jämväl i andra avseenden än dem, som redan kunna anses vara omfattade av ordalagen i 3 §, göra gällande rättsliga verkningar av utebliven betalning, t. ex. ifråga om borgenärs rätt att realisera handpant m. m. Det gjorda tillägget avser att åt Kungl. Maj:t överlämna rätt att i varje särskilt fall giva de regler härom, som äro nödiga.»

Föredragande departementschefen uppläste härefter det i enlighet med vad ovan anförts avfattade förslaget till lag angående förordnande om anstånd med betalning av gäld (moratorium); och hemställde föredragande departementschefen, att förslaget måtte föreläggas riksdagen till antagande.

Denna hemställan, som biträdades av statsrådets övriga ledamöter, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:  
*Israel Myrberg.*